

СПРАВА «НИКОЛАЄНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF NIKOLAYENKO v. UKRAINE)

(Заява № 59342/19)

Стислий виклад рішення від 09 січня 2025 року

З 2001 року заявник відбуває покарання у вигляді довічного позбавлення волі за вбивство. Стверджуючи, що кримінальну справу щодо нього було сфальсифіковано, він подав скаргу на органи досудового розслідування, вимагаючи порушення кримінального провадження за цим фактом. Скарги заявника розглядав Деснянський районний суд міста Чернігова, який відмовив у задоволенні скарг заявника. Під час цих відкритих судових засідань заявника тримали у металевій клітці. До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за статтею 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на те, що поміщення його у металеву клітку під час судових засідань було принизливим і невинуватим. Європейський суд, розглянувши всі надані йому матеріали, дійшов висновку, що хоча заявник відбував покарання у вигляді довічного позбавлення волі за вбивство, немає доказів, що в залі суду існував реальний і конкретний ризик для безпеки, який вимагав тримати заявника у металевій клітці під час засідань або що районний суд насправді здійснив оцінку існування будь-якого такого ризику. Європейський суд зазначив, що тримання особи у металевій клітці під час судового розгляду – з огляду на його об'єктивно принизливий характер, несумісний з нормами цивілізованої поведінки, які є характерною ознакою демократичного суспільства – становить собою приниження людської гідності та констатував порушення статті 3 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. Оголошує заяву прийнятною;
2. Постановляє, що було порушено статтю 3 Конвенції у зв'язку з триманням заявника у металевій клітці під час судових засідань;
3. Постановляє, що: (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику 3 000 (три тисячі) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу; (б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.